

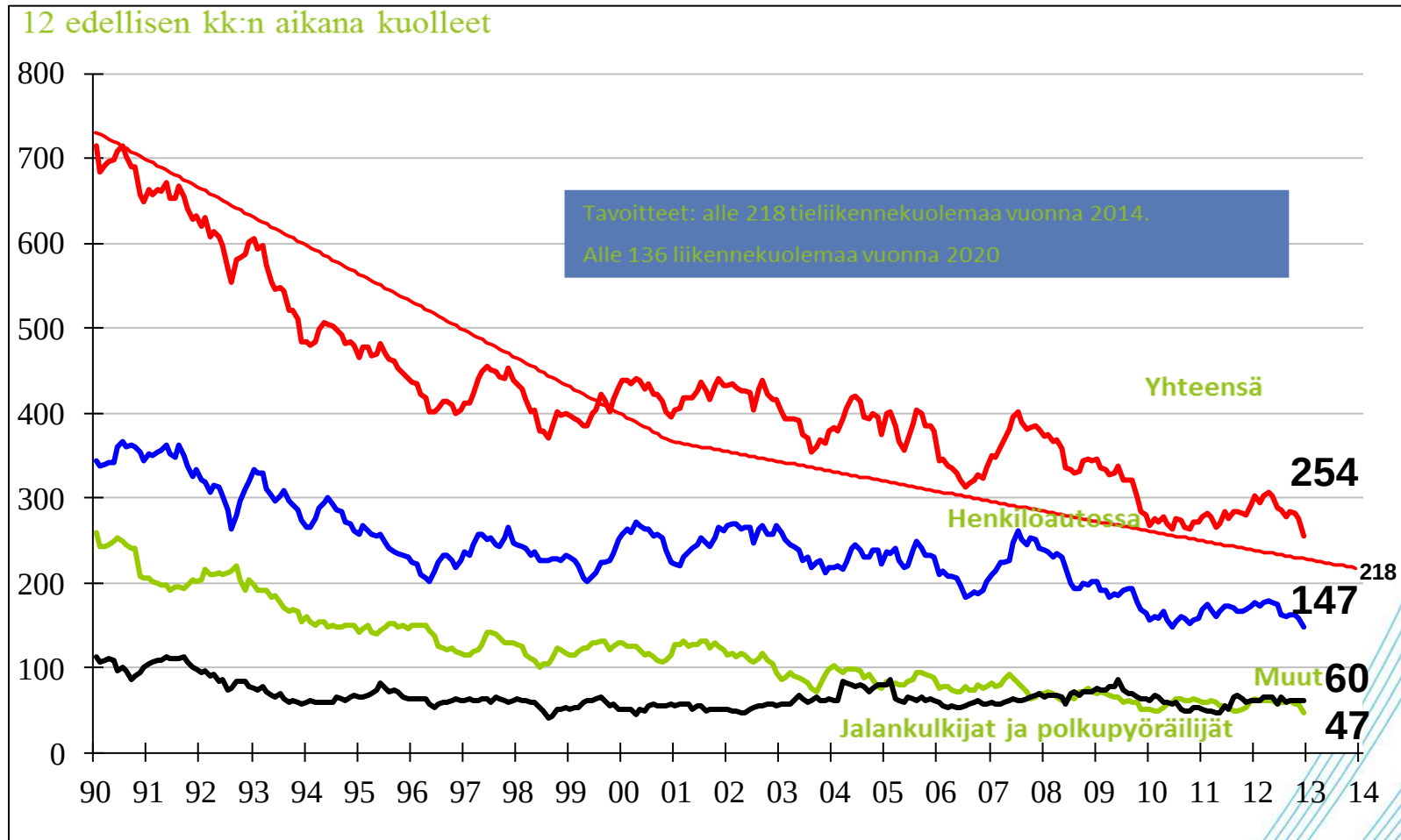
Ajankohtaista liikenne- ja viestintäministeriöstä

PANK tiemerkontäpäivät 6.-7.2. 2014, Hyvinkää

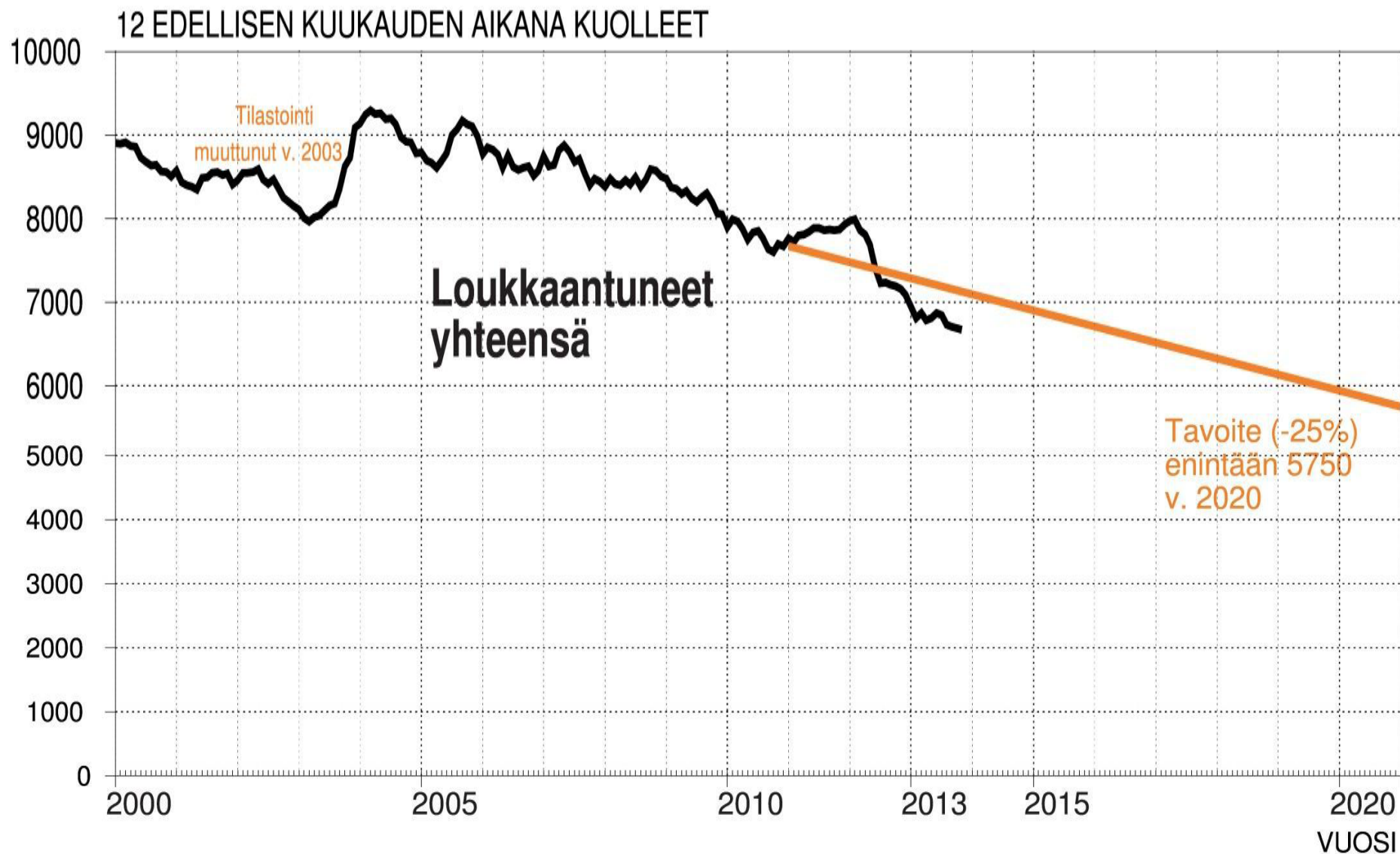
Mikko Karhunen, liikenne- ja viestintäministeriö

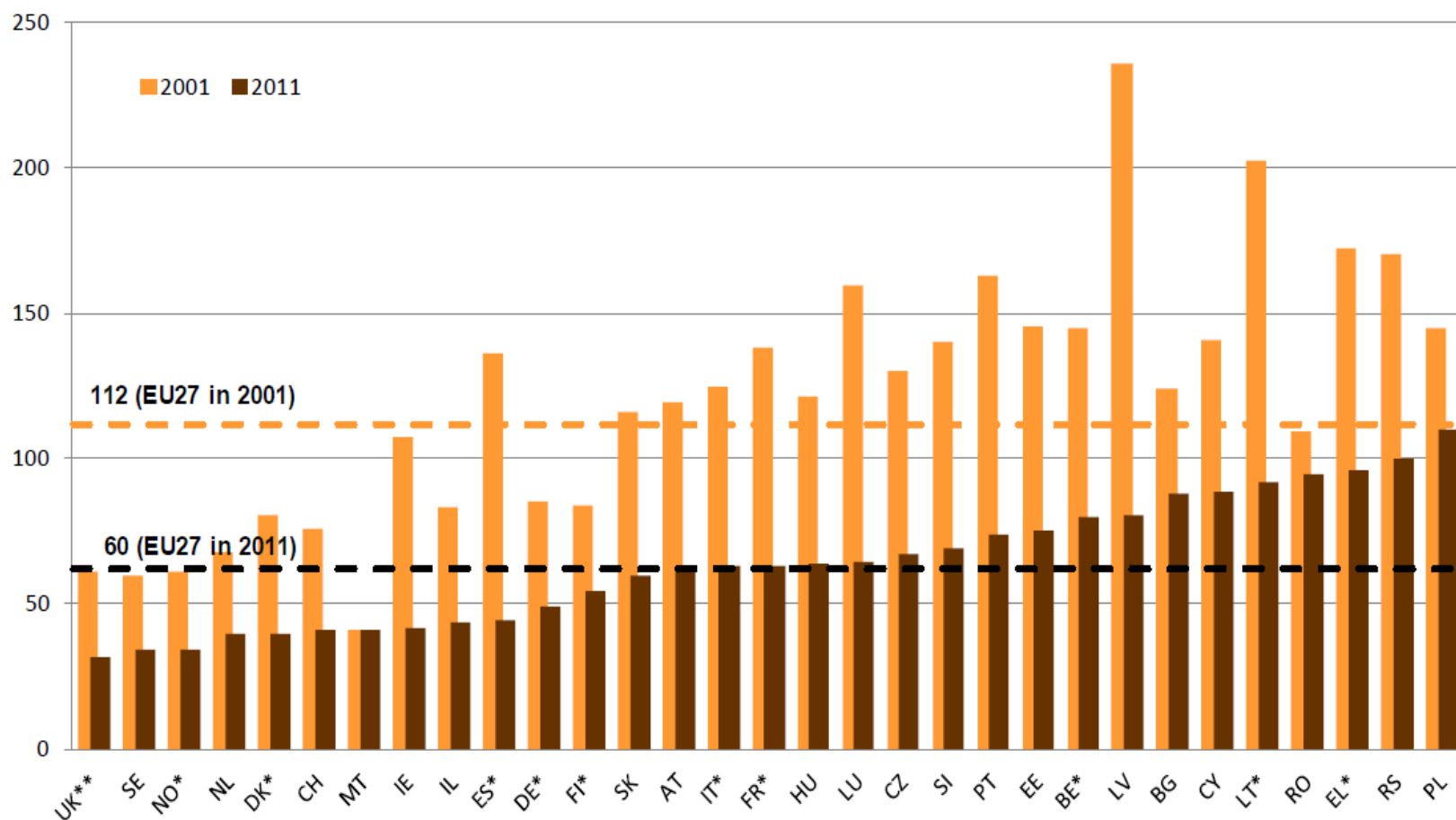
Turvallisuustilanteen kehitys 1990 - 2013

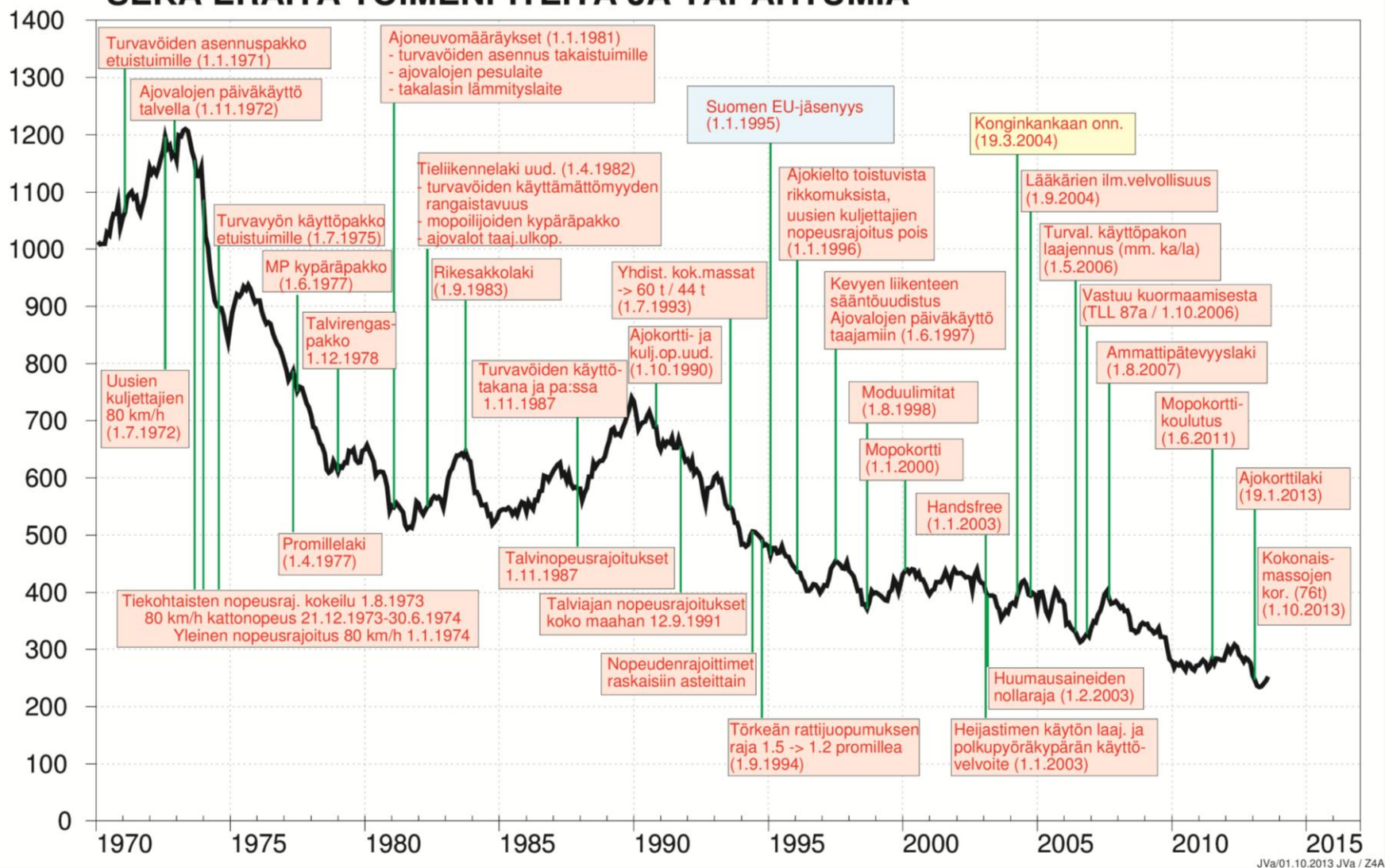
Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet vuosina 2000 - 2013

EU-vertailua

TIELIIKENNEONNETTOMUUKSISSA KUOLLEET 1970 - SEKÄ ERÄITÄ TOIMENPITEITÄ JA TAPAHTUMIA

JVa/01.10.2013 JVa / Z4A

Ajokorttilainsäädäntö

- Uusi Ajokorttilaki tuli voimaan 1.1.2013
- Lakimuutos 1.1.2014
 - Opetuslupaopetuksen autokouluopetuksen tuntimääriä vähennettiin
- Ammattipätevyyttä ja ajo-oikeuskoulutuksen kehittämistä pohtiva työryhmä
 - Ehdotus helmikuun loppuun mennessä

Tieliikennelain kokonaisuudistus

- Sisäinen arviomuistio toukokuu 2013
- Aloitusseminaari kesäkuu 2013
<http://www.lvm.fi/julkaisu/4154845/tieliikennelaki-seminaari-13-6-2013-yhteenvedo>
- Selvitys pyöräilyn liikennesäännöistä eräissä maissa kesäkuu 2013 <http://www.lvm.fi/julkaisu/4151437/pyorailyn-liikennesaannot-muutamissa-euroopan-maissa-selvitys-nykytilasta>
- Selvitys: Tieliikenneoikeuden yleiset periaatteet, elokuu 2013
- Liikennesääntötyöryhmä, lokakuu 2013
- Seuraamustyöryhmä, (liikenteen valvontatyöryhmä?) 2014
- Uusi laki voimaan 2015 (2016)

Työryhmän tehtävänä on valmistella luonnokset uusiksi tieliikennelain yleisiksi säännöksiksi, liikennesäännöiksi ja liikenteen ohjausta koskeviksi säännöiksi sekä arvioida ja uudistaa niihin liittyviä säädöskokonaisuuksia.

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet (varajäsen suluissa):

Puheenjohtaja
Liikenneneuvos Kimmo Kiiski
Liikenne- ja viestintäministeriö

Sihteeri
Lakimies Tuire Simonen
Liikenteen turvallisuusvirasto

Yli-insinööri Mikko Karhunen (hallitussihteeri Janne Mänttari)
Liikenne- ja viestintäministeriö

Lainsäädäntöneuvos Jaakko Rautio (lainsäädäntösihteeri Lauri Rautio)
Oikeusministeriö

Poliisitarkastaja Jari Pajunen (poliisitarkastaja Seppo Sivula)
Sisäasiainministeriö

Johtava asiantuntija Ari Herrala (yksikönpäällikkö Erik Asplund)
Liikenteen turvallisuusvirasto

Lakimies Maija Turunen (lakimies Topi Sirén)
Liikennevirasto

Poliisitarkastaja Timo Ajaste (poliisitarkastaja Heikki Ihalainen)
Poliisihallitus

Liikenneturvallisuusvastaava Marko Kelkka (ylitarkastaja Janne Rautio)
Uudenmaan ELY-keskus

Komisario Ilkka Kantola (ylikonstaapeli Risto Maksimainen)
Liikkuva poliisi

Ylikomisario Matti Hänti (ylikomisario Jyrki Marttila)
Poliisiammattikorkeakoulu

Liikenneinsinööri Silja Siltala (johtava lakimies Ulla Hurmeranta)
Kuntaliitto

Liikennesuunnittelupäällikkö Ville Lehmuskoski (liikenneinsinööri Jouni Korhonen)
Helsingin kaupunki

Koulutusohjaaja Marko Nieminen (tutkimuspäällikkö Juha Valtonen)
Liikenneturva

Puheenjohtaja Jarmo Jokilampi (toimitusjohtaja Seppo Asikainen)
Suomen Autokoululiitto ry

Varatuomari Henrik Lundsten (varatuomari, asianajaja Risto Tuori)
Liikenneoikeusyhdistys ry

Professori Matti Tolvanen
Itä-Suomen yliopisto

Professori Juha Luoma
VTT

Työryhmän ohjausryhmänä toimii Liikenneturvallisuusasiain neuvottelukunnan työjaosto.

Tieliikennelaki 267/1981

- Edeltävä laki vuodelta 1957
- Autoliikenteen monikertaistuminen
- Tarve lainsäädännön yhtenäistäminen kansainvälisten sopimusten sekä pohjoismaisten suositusten mukaisiksi.
- Lakiin siirrettiin paljon asetustasolla säänneltyjä asioita.
- Raamina vuoden 1968 Wienin tieliikennesopimus.

Vuoden 1981 lain tavoitteet

- Liikenneturvallisuuden parantaminen
- Liikenteen sujuvuus ja taloudellisuus
- Kevyen liikenteen aseman parantaminen
- Kansantajuiset ja selvät säännöt
- Liikennevalvonnan tehostaminen
- Wienin tieliikennesopimuksen noudattaminen

Vuoden 20xx lain tavoitteet

- Liikenneturvallisuuden parantaminen...
- Liikenteen sujuvuus ja taloudellisuus...
- **Kävelyn ja pyöräilyn aseman parantaminen...**
- Kansantajuiset ja selvät säännöt...
- Liikennevalvonnan tehostaminen...
- Wienin tieliikennesopimuksen noudattaminen...
- ***Ympäristötavoitteiden tukeminen...***
- ***Uuden teknologian huomioon ottaminen...***

Ainakin...

- Lainsäädäntökokonaisuuden koherenssin parantaminen
- Rakenteellinen ja sisällöllinen remontti
 - ✓ Tieliikennelain nojalla on annettu 45 eritasoista säädöstä
 - ✓ Noin 80 muutosta, pykäläiä myös kumottu

Lainsäädäntökokonaisuus...

- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus liikenneopettajaoppilaiden opetusharjoittelusta (1175/2010) (kumottu)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus yli 22,00 metrin pituisessa ajoneuvoyhdistelmässä käytettävän yli 2,55 metriä leveään kuorma-auton, kuorma-auton perävaunun ja vaihtokuormatilan sisäpuolisesta kaventamisesta (1378/2006)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä (553/2006)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus linja-auton turvavöiden käyttövelvollisuuden ilmoittamisesta kuvamerkillä (290/2006)
- Puolustusministeriön asetus sotilasajoneuvoista (180/2006)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maantielautoista (20/2006)
- Valtioneuvoston asetus ajopiirturikorteista (415/2005)
- Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus ajokorttiterveystodistuslomakkeista (849/2004) (kumottu)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus ajoharjoitteluratojen mitoituksesta, rakenteesta, varusteista ja hyväksymisestä (202/2004) (kumottu)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus ajokorttiin tehtävistä merkinnöistä (53/2004) (kumottu)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus muualla kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidylle tai käyttöön otetulle ajoneuvolle myönnettävistä poikkeusluvista (1252/2002)
- Liikenne- ja viestintäministeriön asetus tieliikenteen liikennevaloista (1012/2001)
- Sisäasiainministeriön asetus pelastusautoista (720/2001)
- Liikenneministeriön asetus auton nastarenkaan nastan pistovoiman mittauksesta (412/2000)
- Liikenneministeriön päätös auton rakenteen muuttamisesta (779/1998)
- Liikenneministeriön päätös vaurioituneen ajoneuvon kunnostamisesta ja ajoneuvon kokoamisesta osista (167/1997)
- Asetus ajoneuvojen rekisteröinnistä (1598/1995)
- Liikenneministeriön päätös ajoneuvon rakenteen, varusteen tai osan kansainvälisestä hyväksymisestä (874/1994)
- Asetus puolustusvoimien ajokorteista (667/1993)
- Liikenneministeriön päätös auton nastarenkaan nastan pistovoiman mittauksesta 122/1993
- Liikenneministeriön päätös erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista (1715/1992)

- Liikenneministeriön päätös auton rakenteen muuttamisesta (1714/1992)
- Asetus ajoneuvojen rekisteröinnistä (1703/1992)
- Asetus ajoneuvojen katsastuksesta (1702/1992)
- Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä (1257/1992)
- Asetus ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista (1256/1992)
- Sotilasajoneuvoasetus (560/1992)
- Liikenneministeriön päätös ajoneuvon rakenteen, varusteen tai osan kansainvälisestä hyväksymisestä (333/1992)
- Oikeusministeriön päätös yleisten alioikeuksien ja hovioikeuksien ratkaisusta tehtävistä ilmoituksista (278/1992)
- Liikenneministeriön päätös moottoripyöräilijän, moottorikelkkailijan ja mopoilijan suojakypästä (985/1991)
- Liikenneministeriön päätös pysäköintikiekon käyttämisestä (924/1990)
- Ajokorttiasetus (845/1990) *kumottu
- Liikenneministeriön päätös tieliikenteen liikennevaloista (552/1990)
- Asetus ajoneuvojen katsastuksesta (843/1989)
- Asetus ajoneuvojen rekisteröinnistä (842/1989)
- Liikenneministeriön päätös yleisistä nopeusrajoituksista (263/1988)
- Liikenneministeriön päätös yleisillä teillä olevien lauttojen varusteista ja niiden liikenteen valvomisesta (221/1988)
- Sotilasajoneuvoasetus (901/1987)
- Liikenneministeriön päätös lasten turvalaitteista (729/1987)
- Liikenneministeriön päätös yleisistä nopeusrajoituksista (26/1987)
- Asetus puolustusvoimien ajokorteista (871/1986) *kumottu
- Asetus ajoneuvojen katsastuksesta ja rekisteröinnistä (234/1982) *kumottu
- Ajoneuvoasetus (233/1982) *kumottu
- Liikenneministeriön päätös liikenteen ohjauslaitteista (203/1982)
- Tieliikenneasetus (182/1982)

Voimassa olevat TLL nojalla annetut

1. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus yli 22,00 metrin pituisessa ajoneuvoyhdistelmässä käytettävän yli 2,55 metriä leveän kuorma-auton, kuorma-auton perävaunun ja vaihtokuormatilan sisäpuolisesta kaventamisesta
2. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä (53/2006)
3. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus linja-auton turvavöiden käyttövelvollisuuden ilmoittamisesta kuvamerkillä (290/2006)
4. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maantielautoista (20/2006)
5. Valtioneuvoston asetus ajopiirturikorteista (415/2005)
6. Puolustusministeriön asetus sotilasajoneuvoista (180/2006)
7. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus muualla kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidylle tai käyttöön otetulle ajoneuvolle myönnettävistä poikkeusluvista (1252/2002)
8. Liikenne- ja viestintäministeriön asetus tieliikenteen liikennevaloista (1012/2001)
9. Liikenneministeriön asetus auton nastarenkaan nastan pistovoiman mittauksesta (412/2000)
10. Liikenneministeriön päätös auton rakenteen muuttamisesta (779/1998)
11. Liikenneministeriön päätös erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista (1715/1992)
12. Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä (1257/1992)
13. Liikenneministeriön päätös pysäköintikiekon käyttämisestä (924/1990)
14. Liikenneministeriön päätös yleisistä nopeusrajoituksista (263/1988)
15. Liikenneministeriön päätös liikenteen ohjauslaitteista (203/1982)
16. Tieliikenneasetus (182/1982)

Miljoonan rikoksen maa...

Ilmoitettu Kpl	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Yhteensä
Liikennerikkomus	219 503	224 555	213 009	213 367	211 146	199 593	188 903	194 614	196 312	181 358	197 826	266 260	327 783	358 923	357 966	305 384	3 856 502
Ajoneuvorikkomus	0	0	0	0	0	0	13 740	22 498	27 222	31 115	36 546	42 302	40 850	37 847	36 651	30 392	319 163
Ajokorttirikkomus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen	89 438	93 979	91 635	95 619	105 384	104 703	114 772	123 827	129 098	131 023	141 335	123 087	115 197	101 498	103 469	94 269	1 758 333
törkeä liikenneturvallisuuden vaarant.	1 832	1 945	2 153	2 434	2 643	3 028	3 805	4 372	4 710	4 781	5 297	4 637	4 248	3 655	4 133	3 633	57 306
Rattijuopumus	7 917	8 477	9 117	9 398	9 393	9 308	10 079	11 147	11 111	11 421	12 731	12 146	11 053	9 890	10 052	8 808	162 048
Törkeä rattijuopumus	13 723	13 348	12 829	13 374	13 320	13 628	14 528	15 834	14 968	14 582	15 108	13 828	12 304	11 253	11 418	10 338	214 383
Kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle	2 284	2 108	1 976	2 081	2 046	2 111	2 187	2 313	2 215	2 042	2 109	1 734	1 510	1 385	1 448	1 108	30 657
Ajo-oikeudetta ajo	15 683	17 347	14 386	34	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47 454
Kulkuneuvon kuljettaminen oikeud.	0	0	4 282	20 761	21 418	21 783	24 855	28 305	28 889	28 934	30 425	28 532	27 022	26 723	26 458	23 599	341 986
Liikennepako	282	232	173	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	687
Liikennepako tieliikenteessä	0	0	75	206	205	195	180	202	211	175	196	161	196	171	165	167	2 505
Sosiaalilainsäädännön rikkominen	634	634	649	1 193	1 065	1 055	1 535	1 771	2 064	3 686	4 456	5 033	4 353	5 135	5 614	4 608	43 485
Ajoneuvorikkomus	0	0	0	0	0	0	0	6 044	9 288	11 255	9 980	9 759	9 473	8 776	8 044	6 556	79 175
Alkoholirikkomus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
Alkoholun käyttörikkomus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
Luvanvaraisesta tavaraliikenteestä annettujen säänt. rikk.	149	135	139	113	161	166	213	258	298	190	0	0	0	0	0	0	1 822
Vaarallisten aineiden kuljettamisrikkomus	0	0	0	0	0	103	417	478	412	539	688	966	885	746	762	693	6 689
Vaarallisten aineiden kuljettamisrikkomus	254	257	201	237	307	204	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 460
Luvaton tavaraliikenteen harjoittaminen	71	43	45	52	49	55	45	65	55	60	84	67	80	55	60	69	955
Kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annettujen säännösten rikkominen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54	205	252	258	248	249	309	1 575
Yhteensä	351 770	363 060	350 669	358 869	367 141	355 932	375 259	411 728	426 853	421 215	456 986	508 764	555 212	566 305	566 491	489 939	6 926 193

Oikeudenhoidon uudistamisohjelma vuosille 2013-2025

- Onko rikosoikeusjärjestelmän näin laaja käyttö tarkoituksenmukaista?
- Kataisen hallituksen ohjelman mukaan selvitetään hallinnollisten sanktioiden käyttöalan laajentamista
 - ✓ Ei noudateta rikosprosessia
 - ✓ Hallintoviranomainen määrää, hallintomenettely
 - ✓ Käytännössä maksu, joka voi olla porrastettu
 - ✓ Ei asianomistajaa, vain julkista intressiä loukkaava teko
 - ✓ Tieliikenne rikkomukset ja verorikkomukset
- + Rikosoikeudellinen laillisuusperiaate!

Tavoitteena perustuslainmukaisuuden varmistaminen

- Tärkeä asia käytännön lainvalmistelun kannalta
 - a) Perusoikeuksien merkitys
 - b) Millä tasolla säännös tulee antaa?
 - ✓ Eduskunta tekee päätökset yksilöiden oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista
 - ✓ Säädetään lailla
- Ongelmana on nyt paikoitellen liian alhainen säädöstaso

Kansainväliset ja kansalliset säädökset

- Wienin tieliikennesopimus, liikennemerkkisopimus, tiemerkintäpöytäkirja
 - liikennesäännöt, symboliikka, joita sopimuksen allekirjoittajamaiden tulee käyttää
- CEN-standardit
 - liikenteen ohjauslaitteiden tekniset vaatimukset
- Tieliikennelaki
 - yleiset liikennesäännöt, valtuutukset viranomaisille
- Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä
 - ajoneuvon käyttö, kunto, renkaat, poikkeukset turvavyön ja suojakypärän käytöstä jne.
- Tieliikenneasetus
 - tieliikenteessä käytettävät liikenteen ohjauslaitteet ja niiden tarkoitus
- Liikenneministeriön päätös (asetus) liikenteenohjauslaitteiden käytöstä
 - liikennemerkkien ja tiemerkintöjen mitat ja käyttöön liittyviä määräyksiä
- Liikenneministeriön asetus tieliikenteen liikennevaloista
 - liikennevalojen mitat ja niiden käyttöön liittyviä määräyksiä
- Liikenneviraston määräykset
 - liikenteen ohjauslaitteiden laatuvaatimukset
 - liikennemerkkien mitoituspiirustukset, tiemerkinnät

Määritelmiä

- TLL 2 § Suojatie: *”suojatiellä jalankulkijoiden käytettäväksi ajoradan, pyörätien tai raitiotien ylittämiseen tarkoitettua, liikennemerkillä tai tiemerkinnoin osoitettua tien osaa”*
 - Pitäisikö merkitä aina sekä liikennemerkillä että tiemerkinillä?
 - Saako polkupyörällä ylittää suojatien ajaen?
 - Saako autolla ylittää suojatien ajaen?

Määritelmiä

- Mitä on ohittaminen? Entä ohi ajaminen? Tai sivuuttaminen?
 - TLA 7 § ”
 - ...ajoneuvo on moottoritiellä **ohitettava** vasemmalta
 - ...on edellä kulkevan ajoneuvon **ohi ajaminen** oikealta ajokaistaa vaihtamatta sallittu”
 - TLA 16 §
 - ” Merkki (351) ei koske **kääntymistä varten ryhmittyneen ajoneuvon ohittamista ryhmittymisalueella.**
- Mikä on risteys? Entä liittymä?
 - TLA 31 § ”Mitä tässä luvussa (tiemerkinnot) säädetään risteyksestä, koskee soveltuvin osin myös liittymiä”

Määritelmiä

- TLL 14 § Ns. vähäinen tie?
 - 2013: Kuljettajan on kuitenkin aina väistettävä muuta liikennettä, jos hän on tulossa tielle pihakadulta, kävelykadulta, pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta alueelta taikka polulta, tilustieltä **tai muulta vähäiseltä tieltä** tai moottorikelkkailureitiltä.

Kuljettaja liikennesäännöissä

■ Passiivissa

- "Junalle **on annettava** esteetön kulku. "
- "Etäisyys edellä kulkevaan ajoneuvoon **on sovitettava** sellaiseksi, ettei päälleajon vaaraa ole, vaikka tämä ajoneuvo **pysäytetään.**"
- Ajokaista kääntymistä varten **on valittava** hyvissä ajoin

■ Vai kuljettaja

- Kääntyvän ajoneuvon **kuljettaja** ei saa aiheuttaa vaaraa tai tarpeetonta estettä muille samaan suuntaan kulkeville.
- Risteystä lähestyessään **kuljettajan** on noudatettava erityistä varovaisuutta. **Hänen** on väistettävä samanaikaisesti muuta tietä oikealta lähestyvää ajoneuvoa.

■ Vai ajoneuvo

- Kohtaavien **ajoneuvojen** on sivuutettava toisensa oikealta

Tiemerkinnät

- Voimassa olevat tiemerkintöihin liittyvät kokeiluluvat tieliikennesäännöksiin
 - Leveän keskialueen tiemerkinnät
 - Kaarevien ajokaistanuolien kokeilu
 - Tärisevien merkintöjen käyttö pituussuuntaisissa tiemerkinnöissä ja sulkualueessa
 - Lastausruutujen, CD-pysäköintipaikkojen ja City Car Clubin pysäköintipaikkojen tiemerkintöjen kokeilu
 - Risteysruudutus
 - Ratikoista varoitettava huomiovalonauha jalkakäytävässä ennen suojatietä

Tiemerkinnät

- Tiemerkintöjen mitat
 - Säädöstaso
 - Eri merkintöjen mitoituksissa on eri nopeusrajoja: ajokaistanuolet, keskiviiva
- Väistämisviiva
 - Väistämisviivalla voidaan tehostaa liikennemerkillä 222 tai 231 ilmoitettua väistämisvelvollisuutta.
 - Pitäisikö voida tehostaa myös liikennesääntöä
- Tiemerkintänastat
 - Mitat ja välit eri merkintöjen yhteydessä
 - ledit

Tiementäätämateriaalit

